

Planlagt boligområde i Kanadavegen øst for Segalstad bru i Gausdal kommune

Kartlegging av naturmangfold

Miljøfaglig
Utredning

Rapport MU2025-80

Forsidebilde

Parkslirekne, fremmedart med svært høy økologisk risiko (SE), vokser på parkeringsplassen/utfyllinga nordvest i planområdet. Arten må håndteres i henhold til forskrift om fremmede organismer. Foto: Bjørn Harald Larsen, 27.8.2025.

RAPPORT 2025-80

Utførende institusjon: Miljøfaglig Utredning AS	Prosjektansvarlig: Bjørn Harald Larsen
	Prosjektmedarbeider(e):
Oppdragsgiver: Gausdal kommune	Kontaktperson hos oppdragsgiver: Lars Kristian Hatterud
Referanse: Larsen, B. H. 2025. Planlagt boligområde i Kanadavegen øst for Segalstad bru i Gausdal kommune. Kartlegging av naturmangfold. Miljøfaglig Utredning Rapport 2025-80. 14 s. ISBN 978-82-345-0788-5.	
Referat: <p>Miljøfaglig Utredning har utført en kartlegging av naturmangfold i et foreslått boligområde ovenfor Kanadavegen øst for Segalstad bru i Gausdal kommune. Kommunen er selv tiltakshaver.</p> <p>Planområdet ligger i ei bratt sørvendt li med blandingskog av boreale lauvtrær og edellauvtrær (spisslønn og hassel), med et sparsomt innslag av eldre gran. Berggrunnen i planområdet består av gråvakke og skifer i veksling, noe som gir opphav til en ganske kravfull flora. Området har tidligere blitt utnyttet som beite. Den vestre delen var åpent beite fra en gang før 1947 til 1967/1968, da det ble plantet til med gran. Denne granplantasjen ble hogd sammen med tilgrensende skog mot vest mellom 2004 og 2008. I den østre delen var det beiteskog/hagemark i 1947, mens det siden har grodd igjen med lauvskog.</p> <p>Lågurtskog med blanding av boreale lauvtrær (bjørk, rogn, selje, hegg, osp, gråor) og edellauvtrær (spisslønn og hassel) er dominerende skogtype i planområdet. Små partier med lågurt-hasselskog ble registrert i sørvestre del av planområdet, men var under minstearealet for å utfigurere rik edellauvskog (som er 1 daa). I østre del er det også innslag av høgstaudeskog og noe tørkeutsatt høgstaudeskog langs bekker og i forsenkninger, dels også i bratte skråninger. Her er gråor dominerende treslag for det meste, og en del av denne gråorskogen ble kartlagt som gammel høgstaudegråorskog med lav kvalitet. I øvre del av området er det blitt fylt ut masser i forbindelse med vegbygging, parkeringsareal mv. Flere steder har det blitt dumpet hageavfall og annet avfall i disse skråningene. Skogen har lite død ved, noe som er naturlig gitt området tidligere bruk, og bortsett fra gråor i østre del er det kun snakk om fersk dødved og små dimensjoner.</p> <p>Planområdet ble befart utenfor hekkesesongen for fugl, og bare noen vanlige spurvefugler ble observert under befaringen. Potensialet for forekomst av forvaltningsrelevante fuglearter vurderes som lite, med et mulig unntak for dvergspett – som kan finne gode hekkemuligheter i gråorskogen i østre del av planområdet. Ingen registreringer av insekter foreligger fra planområdet, og det ble ikke gjort spesielle undersøkelser av insektfaunaen under befaringen. Heller ikke for denne artsgruppa er det sannsynlig at området har viktige, forvaltningsrelevante forekomster.</p> <p>Hagelupin (svært høy økologisk risiko - SE) var registrert langs Kanadavegen tidligere. Under feltarbeidet ble rødhyll (SE) notert flere steder, mens rosenvindel (SE) og parkslirekne (SE) vokste i kanten av en parkeringsplass/utfylling i øvre, vestre del av planområdet. Fagerfredløs (SE) ble registrert sparsomt ovenfor denne plassen. Fremmedarter med svært høy økologisk risiko må håndteres etter gjeldende lovverk for å unngå spredning i byggefasen.</p>	

FORORD

Miljøfaglig Utredning AS har utført kartlegging av naturmangfold i et område langs Kanadavegen ovenfor Segalstad bru i Gausdal kommune. Oppdragsgiver er Gausdal kommune, og kontaktperson hos kommunen har vært Lars Kristian Hatterud.

Eina, 20.10.2025

Miljøfaglig Utredning AS

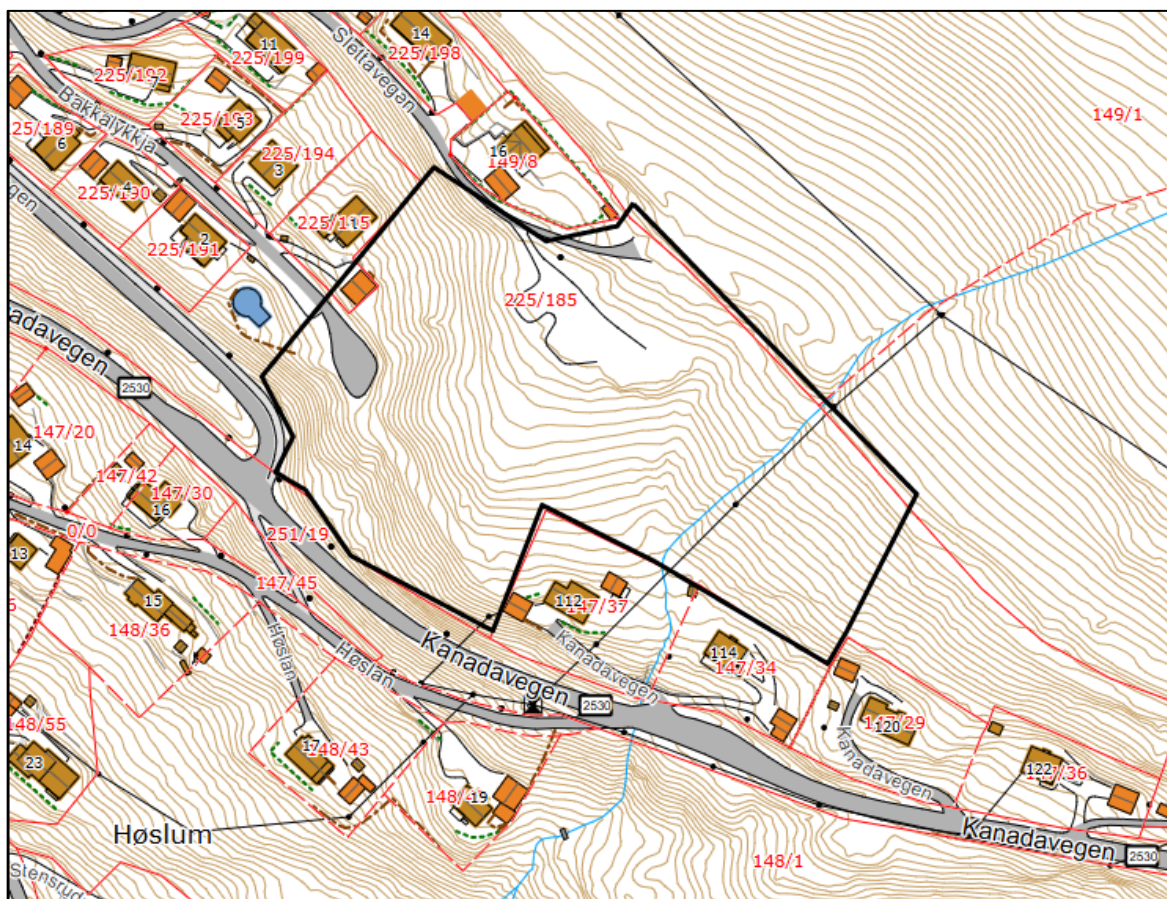
Bjørn Harald Larsen

INNHold

FORORD	4
INNHold	5
1 INNLEDNING	6
2 METODE OG MATERIALE.....	7
2.1 TIDLIGERE KARTLEGGING OG REGISTRERINGER.....	7
2.2 KARTLEGGING I 2025	7
3 NATURMANGFOLD.....	8
3.1 BELIGGENHET OG NATURGRUNNLAG	8
3.2 NATURTYPER, VEGETASJON OG FLORA	9
3.3 KARTLAGTE NATURTYPER ETTER MILJØDIREKTORATETS INSTRUKS.....	9
3.4 VIRVELDYR OG INSEKTER.....	10
3.5 FOREKOMST AV RØDLISTEARTER	11
3.6 FOREKOMST AV FREMMEDARTER	11
4 VURDERINGER	13
5 KILDER.....	14

1 INNLEDNING

Gausdal kommune har under vurdering/planlegging et boligfelt i lia opp for Segalstad bru, ovenfor Kanadavegen. Kommunen ønsket i den forbindelse en kartlegging av naturmangfold i planområdet før de går videre med planprosessen. Miljøfaglig Utredning fikk oppdraget med utføre en slik naturmangfoldkartlegging. Kartleggingen ble gjennomført i august 2025.

Figur 1. Planområde for nytt boligfelt ovenfor Kanadavegen, Segalstad bru. Kart mottatt fra Lars Kristian Hatterud i Gausdal kommune 29.7.2025.

2 METODE OG MATERIALE

2.1 Tidligere kartlegging og registreringer

Ingen naturtypelokaliteter er registrert i området fra tidligere (Miljødirektoratet 2025). De eneste artsregistreringene fra planområdet er flere funn av hagelupin (SE) langs Kanadavegen (Fv. 318), registrert i tilknytning til Statens vegvesen sin vegkantkartlegging i 2018 (Artsdatabanken 2025).

2.2 Kartlegging i 2025

Planområdet ble kartlagt 27.8.2025 i henhold til Miljødirektoratets kartleggingsinstruks for utvalgskartlegging etter NiN2 (Natur i Norge) (Miljødirektoratet 2024). Kartleggingsinstruksen omfatter 111 aktuelle naturtyper som skal avgrenses og kvalitetsvurderes ved forekomst. Et sentralt utvalgs-kriterium for naturtypene i instruksen er om naturtypen er rødlistet i norsk rødliste for naturtyper (Artsdatabanken 2021), og i alt 83 av naturtypene er oppført på rødlista.

Tekstboks 1. Rødlistestatus:

CR = kritisk truet (Critically Endangered)
EN = sterkt truet (Endangered)
VU = sårbar (Vulnerable)
NT = nær truet (Near Threatened)
DD = datamangel (Data Deficient)

Det ble også gjort artskartlegginger, der det særlig ble lagt vekt på å fange opp rødlistearter, fremmedarter og arter spesielt knyttet til aktuelle naturtyper etter kartleggingsinstruksen.

Rødlistestatus for arter er basert på gjeldende norsk rødliste for arter (Artsdatabanken 2021).

De fem kategoriene i rødlista er vist i tekstboks 1. De fem kategoriene for fremmedarter (Artsdatabanken 2023) er vist i tekstboks 2.

Innenfor utredningsområdet er både generelle naturverdier, men særlig spesielt verdifulle forekomster blitt nærmere beskrevet. Naturtyper er kartlagt med Miljødirektoratets applikasjon NiN-App, mens artsfunn er registrert med Miljødirektoratets Arter-app.

Tekstboks 2. Inndeling av fremmede arter med økologisk risiko:

NK = ingen kjent risiko (No known impact)
LO = lav risiko (Low impact)
PH = potensiell høy risiko (Potentially high impact)
HI = høy risiko (High impact)
SE = svært høy risiko (Severe impact)

3 NATURMANGFOLD

3.1 Beliggenhet og naturgrunnlag

Planområdet ligger i ei bratt sørvendt li opp for sentrum i Segalstad bru i Gausdal kommune. Området går fra ca. 315 moh. nede ved Kanadavegen til ca. 350 moh. langs jordekanten øst for Slettavegen, som danner avgrensningen av planområdet mot nord. Det ligger i mellomboreal vegetasjonssone (midtre barskogssone) og i overgangsseksjonen mellom svakt kontinental og svakt oseanisk vegetasjonsseksjon, dvs. at plantelivet etter norske forhold er preget av østlige trekk (Moen 1998). Berggrunnen i planområdet består av gråvakke og skifer i veksling (NGU 2025a), noe som kan gi opphav til en ganske kravfull flora. Løsmassekart (NGU 2025b) viser sammenhengende dekke av morenemateriale, stedvis med stor mektighet.

Planområdet ligger i et område hvor det tidligere har vært aktivt beitebruk, og den vestre delen av området var åpent beite fra en gang før 1947 til 1967/1968, da beitet ble plantet til med gran. Denne granplantasjen ble hogd sammen med tilgrensende skog mot vest mellom 2004 og 2008. I den østre delen var det beiteskog/hagemark i 1947, mens det siden har grodd igjen med lauvskog. Ut fra flyfotoene ser det ut til at denne delen av planområdet har vært skogkledt siden 1950-tallet.

Figur 2. Stedvis, og særlig i vestre del av planområdet, er det et betydelig innslag av hassel i busk- og tresjiktet. Foto: Bjørn Harald Larsen, 27.8.2025.

3.2 Naturtyper, vegetasjon og flora

Lågurtskog (T32 -C-3 etter NiN-systemet) med blanding av boreale lauvtrær (bjørk, rogn, selje, hegg, osp, gråor) og edellauvtrær (spisslønn og hassel) er dominerende skogtype i planområdet. Små partier med lågurt-hasselskog ble registrert i sørvestre del av planområdet, men var under minstearealet for å utfigurere rik edellauvskog (som er 1 daa). Vanlige arter i lågurtskogen var blåveis, trollbær, fingerstarr, kratffiol, kratthumleblom, skogfiol, hengeaks, skogsalat, kranskonvall, skogrørkvein, maiblom og korsved.

I østre del er det også innslag av høgstaudeskog (T32-C-18) og noe tørkeutsatt høgstaudeskog (T4-C-19) langs bekker og i forsenkninger, dels også i bratte skråninger. Her er gråor dominerende treslag for det meste, og av registrerte karplanter kan nevnes skogsvinerot, storklokke, skogstjerneblom, kranskonvall, skogsalat og firblad. En del av denne gråorskogen ble kartlagt som gammel høgstaudegråorskog med lav kvalitet, se under. I øvre del av området er det blitt fylt ut masser i forbindelse med vegbygging, parkeringsareal mv., og disse arealene har løs, sterkt endret mark med jorddekke (T35-C-1). Flere steder har det blitt dumpet hageavfall og annet avfall i disse skråningene.

Figur 3. Fra høgstaudegråorskogen nordøst i planområdet, se kap. 3.3, hvor det også var noen grove osper, deriblant noen høgstubber. Foto: Bjørn Harald Larsen, 27.8.2025.

Skogen har lite død ved, noe som er naturlig gitt områdets tidligere bruk, og bortsett fra gråor i østre del er det kun snakk om fersk dødved og små dimensjoner.

3.3 Kartlagte naturtyper etter Miljødirektoratets instruks

Lokalitetsnavn: Nordre Steine NV

Naturtype: Gammel høgstaudegråorskog (C21)

Lokalitetskvalitet: Lav

Generell beskrivelse: Eldre produksjonsskog med gråor som dominerende treslag og litt tørkeutsatt høgstaueskog (T4-C-19) som dominerende naturtyper etter NiN, med et mindre innslag av lågurtskog (T4-C-3).

Tilstand: Tilstand vurderes til moderat basert på et innslag av eldre og grov gran på ca. 15 % i tresjiktet. Lokaliteten har også et mindre innslag av spisslønn og gammel osp i tresjiktet, inkludert noen grove høgstubber av osp. Lokaliteten er for øvrig uten fremmedarter og uten kjørespor etter tyngre kjøretøy.

Naturmangfold: Naturmangfold vurderes til lite. Lokaliteten er liten (1040 m²) og har lite både av liggende og død ved (1-2 læger og gadd pr. daa). Ingen rødlistearter av karplanter, moser, lav eller sopp ble registrert, og ingen rødlistearter i disse artsgruppene er kjent fra før. Av registrerte arter kan nevnes trollbær, tyrihjel, storklokke, skogstjerneblom, kranskonvall, skogsalat og skogsvinerot. Lokaliteten er kuttet av prosjektgrensen.

Usikkerhet: Grensen mot tidligere beitet gråorskog dominert av grasarter og med et lite innslag av høgstauder var utfordrende å sette, og det er usikkert om arealet med gammel høgstaudegråorskog innenfor prosjektgrensa faktisk er over minstearealet på 1 daa.

Figur 4. Avgrenset kartleggingsområde (rød, heltrukket linje) og lokalisering av den eneste lokaliteten etter Miljødirektoratets instruks for naturtypekartlegging som ble registrert i området; en gammel høgstaudegråorskog med lav kvalitet.

3.4 Virveldyr og insekter

Planområdet ble befart utenfor hekkesesongen for fugl, og bare noen vanlige spurvefugler ble observert under befaringen. Potensialet for forekomst av forvaltningsrelevante fuglearter

vrderes som lite, med et mulig unntak for dvergspett – som kan finne gode hekkemuligheter i gråorskogen i østre del av planområdet.

Ingen registreringer av insekter foreligger fra planområdet, og det ble ikke gjort spesielle undersøkelser av insektfaunaen under befaringen. Heller ikke for denne artsgruppa er det sannsynlig at området har viktige, forvaltningsrelevante forekomster.

3.5 Forekomst av rødlistearter

Ingen rødlistearter er påvist i området fra tidligere, og det ble heller ikke gjort funn eller observasjoner av rødlistearter under feltarbeidet. Vanlige rødlistede fuglearter som stær (NT), taksvale (NT) og tårnseiler (NT) kan forventes å ses mer tilfeldig i planområdet, muligens også gulspurv (VU) og granmeis (VU) – førstnevnte kan antakelig også finne hekkemuligheter i kantsonene mot dyrket mark i øvre del av området.

3.6 Forekomst av fremmedarter

Hagelupin (SE) var registrert langs Kanadavegen tidligere. Under feltarbeidet ble rødhyll (SE) notert flere steder, mens rosenvindel (SE) og parkslirekne (SE) vokste i kanten av parkeringsplassen/utfyllinga i øvre, vestre del av planområdet. Fagerfredløs (SE) ble registrert sparsomt ovenfor denne plassen.

Figur 5. Parkslirekne (SE) står i et område hvor det henlegges mye hageavfall i øvre del av planområdet, ved en parkeringsplass. Foto: Bjørn Harald Larsen, 27.8.2025.

Figur 6. Rosenvindel (SE) vokste i det samme området. Foto: Bjørn Harald Larsen, 27.8.2025.

Figur 7. Området med mange fremmede arter i øvre del av planområdet fungerer som avfallsplass, parkeringsplass og oppstillingsplass for bobiler, campingvogner og hengere. Ved en eventuell utbygging er det viktig at fremmedarter med høy økologisk risiko håndteres i tråd med gjeldende retningslinjer.

4 VURDERINGER

Èn forvaltningsprioritert naturtype (høgstaudegråorskog) ble registrert i nordøstre hjørnet av planområdet, og selv om denne bare har lav lokalitetskvalitet, anbefales det at dette arealet reguleres til grøntområde el.

Flere fremmedarter ble registrert, og av arter med svært høy eller høy økologisk risiko er hagelupin (SE), parkslirekne (SE), rosenvindel (SE), rødhyll (SE), fagerfredløs (SE) og skjermleddved (HI) funnet i området. Fremmedarter i den strengeste trusselkategorien (svært høy økologisk risiko - SE) må håndteres i henhold til forskrift om fremmede organismer (<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-06-19-716>). Miljødirektoratet har nylig presentert en elektronisk veileder for bekjempelse og håndtering av fremmede arter; <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/arter-naturtyper/fremmede-arter/bekjempe-fremmede-plantearter/>.

5 KILDER

Artsdatabanken 2021. Norsk rødliste for arter 2021.

<https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisterforarter/2021/>

Artsdatabanken 2023. Fremmede arter i Norge - med økologisk risiko 2023. Hentet 30.9.2025 fra

<https://lister.artsdatabanken.no/fremmedartslista/2023>.

Artsdatabanken 2025. Artskart. Hentet 29.9.2025 fra <https://artskart.artsdatabanken.no/>

Miljødirektoratet 2025. Naturbase. Hentet 29.9.2025 fra

<https://geocortex02.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>

NGU 2025a. Norges geologisk undersøkelse. Berggrunnskart. Hentet 29.9.2025 fra

https://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/

NGU 2025b. Norges geologisk undersøkelse. Løsmassekart. Hentet 29.9.2025 fra

https://geo.ngu.no/kart/losmasse_mobil/

NIBIO 2025. Kilden – arealinformasjon. Hentet 29.9.2025 fra <https://kilden.nibio.no>

Miljøfaglig Utredning AS ble etablert i 1988. Firmaet tilbyr miljøfaglig rådgivning. Virksomhetsområdet omfatter blant annet:

- Kartlegging og konsekvensanalyse på fagtema naturmangfold
- Skjøtselsplaner og forvaltningsplaner
- Utarbeiding av kart (illustrasjonskart og GIS)
- FoU-virksomhet
- Kurs og foredrag

Hjemmeside: www.mfu.no

Org.nr.: 984494068 MVA